

kommittén, att i ärenden som har rättslig karaktär, inskränkning av offentligheten får göras endast i den mån det skulle krävas för att skydda den vars förhållanden beröres eller någon honom närstående från att utsättas för våld eller för andras missaktning. Om någon efter att ha fyllt 21 år förövat brottslig gärning eller ådagalagt ett sådant levnadssätt, som kan innebära en fara för allmän ordning eller för annans hälsa eller säkerhet, skall han icke åtnjuta sekretess. Handling som icke tillhör ärende av rättslig natur bör kunna hållas hemlig i den mån det förutsatts av den vars förhållanden berörs däri. Den s k förtroendesekretessen bör omfatta vad som meddelas i förtroende av den som undergår vård eller behandling eller söker råd eller hjälp eller av honom närstående samt de iakttagelser som kunnat göras i anledning av sådant meddelande. Någon tidsgräns anses inte erforderlig för detta slag av sekretess. Den som lämnar ett förtroligt meddelande förutsättes räkna med att

sekretessen upprätthålles under hans liv, ibland under ännu någon generation.

Nu gällande bestämmelser rörande tystnadsplikt är svåröverskådliga. Tolkningen kan emellanåt förefalla bisarr. En stark tendens till uppluckring av bestämmelserna har också gjort sig gällande. Offentlighetskommittén gör till huvudprincip att normera tystnadsplikten efter tryckfrihetsförordningens sekretessregler.

Enligt stadgande i brottsbalken föreligger brott mot tystnadsplikten med straffpåföljd, inte bara genom ett obehörigt utlämnande av handling som skall hållas hemlig, utan även om dess innehåll röjes på annat sätt eller sådana förhållanden yppas som skall hållas hemliga om de förekommit i allmän handling. Kommittén räknar dock inte med att kunna göra rent hus med alla på administrativ väg fastställda tystnadsplikter. Kommittén föreslår också nya bestämmelser i rättegångsbalken om tystnadsplikt för vittnen.

Attitydundersökning vid fem stockholmssjukhus

Svensk Sjuksköterskeförening, Kommunalarbetarförbundet i samarbete med sjukvårdsstyrelsen i Stockholm har genomfört en enkätundersökning bland sjuksköterskor och kollektivpersonal vid fem stockholmssjukhus. Resultatet av enkäten som letts av fil. lic. Hans Berglind i samråd med docent Joachim Israel har publicerats i juninumret av Tidskrift för Sveriges sjuksköterskor. 475 personer av 483 slumpvis uttagna har besvarat enkäten. Av dessa var 228 sjuksköterskor och 247 undersköterskor och sjukvårdsbiträden. Det är uppenbart att resultaten inte kan generaliseras till att gälla hela landet. I Stockholm råder i många hänseenden exklusiva förhållanden, vilket bör ihågkommas. Det visar sig att 57 procent av sjuksköterskorna i Stockholm är ogifta, 40 procent gifta. Av kollektivpersonalen är 68 procent ogifta, 24 procent gifta, 8 procent har tidigare varit gifta. Den genomsnittliga anställningstiden i detta material visar sig vara cirka 3 år. Avdelningssköterskor och undersköterskor har den högsta genomsnittliga anställningstiden, för sjuksköterskor i genomsnitt 12 år och för undersköterskor drygt 9 år.

Kontorstid önskas

I fråga om arbetstiden är det vanligaste önskemålet (33 procent) heltid med dagtjänst utan brutna pass, ett schema som nu endast gäller 5 procent av de anställda. 87 procent av de deltagande i enkäten arbetar på heltid och 13 procent har deltidstjänst. 13 procent av avdelningssköterskorna skulle vilja ha deltidstjänst men ingen har det nu. 14 procent av assistentsköterskorna önskar också deltid. Endast 3 procent har sådan tjänst.

Impopulära timmar

S. k. håltimmar förekommer i stor omfattning på de flesta sjukhus. 79 procent av sjuksköterskorna och 64 procent av kollektivpersonalen vill slippa håltimmar helt.

Man begär att matraster som överhoppas på grund av för mycket arbete bör ersättas. Matrasterna borde räknas in i arbetstiden anser man i de fall då sjuksköterskan är i tjänst trots rasten och alltså kan tvingas att avbryta densamma. Även mattider borde räknas in i tjänstgöringen om man inte får lämna sjukhusområdet.

Ett önskemål som kan tyckas rimligt är att då raster förekommer som medger möjlighet till vila det också skall finnas ett särskilt rum dit personalen kan gå. Olika utvägar föreslås för att komma ifrån "timmarna". En halvtidstjänst borde kunna inrättas t. ex. mellan kl. 8—12 så att en sjuksköterska kan börja kl. 12 och gå kl. 20. En annan lösning vore tre skift, som skulle möjliggöra för hemmafruar att i större utsträckning medverka.

Bostadsfrågan

Av samtliga deltagare i denna stockholmsundersökning bor 45 procent i personal- eller tjänstebostad. De som utnyttjar denna möjlighet är "ganska nöjda". Majoriteten av dem som hyr rum utanför sjukhuset vill inte byta till personalbostad. 88 procent har svarat att de vill bo som de nu gör.

Rationaliseringsanvisningar

28 procent av sjuksköterskorna och 17 procent av kollektivpersonalen anser att det för deras del förekommer uppgifter som de rätteligen inte borde utföra. Sjuksköterskorna klagar över onödiga telefonsamtal, tidsödande inringningar av patienter på väntelista, för mycket skrivarbete t. ex. i fråga om rekvisition av förbrukningsartiklar etc. För en stor del av dessa uppgifter borde ett skrivbiträde stå till förfogande. Sjuksköterskorna påpekar att rakning och sterilisering borde kunna utföras av mindre kvalificerad personal. Utredarna påpekar att rangordningen mellan uppgifterna som betraktas som tunga och dem som anses otrivsamma inte har något säkerställt samband. Däremot synes sambandet i rangordningen mellan otrivsamma och olämpligt fördelade uppgifter vara tämligen uttalat. Som trivsamma arbetsuppgifter anser 79 av 114 tillfrågade själva patient- och sjukvården vara. Det uttalas i ett exempel på detta sätt: "Det är trivsamt att få göra det så trevligt som möjligt för patienterna på avdelningen." "Det är roligt att vårda sjuka om man bara hade mera tid därtill." "Jag tycker om att pyssla om de sjuka och att få patienterna på gott humör."

Önskade förändringar

I fråga om avdelningsvården anmäles önskemål att ha en chef, att rapportgivning bör ske till all personal för att åstadkomma mesta möjliga intresse för arbetet.

Undersköterskor och biträden önskar en högre värdesättning för sin del av läkare och sjuk-

sköterskor, bättre ordergivning och mera sjukvårdsarbete.

För trivseln anser de båda personalkategorierna att bra kamrater är det viktigaste. För sjuksköterskornas del kommer i följd bra arbetstid, god lön och bra chefer. För de kollektivanställda bra kamrater, bra chefer, god lön och bra arbetstid.

Orsak till avgång

Cirka en tredjedel av de intervjuade personerna räknade med att inte vara kvar på sin nuvarande arbetsplats ett år senare. Flertalet av dessa hade bestämt sig för att sluta inom det närmaste året. Andelen stämmer enligt utredarna med en studie över personalomsättningen 1961. Bland de personer som varit anställda mindre än 3 månader hade över 60 procent bestämt sig för att sluta, medan denna andel sjunkit till under 10 procent bland dem som varit anställda i tio år eller mer. Den främsta anledningen till avgången synes vara vidareutbildning, därnäst kommer familjeskäl och avflyttning från orten.

ARBETSTERAPI- och HOBBYMATERIAL

Porslinsmosaik i olika utförande.

Pärlor av trä, glas, kristall och metall.

Indiska Ädelstenar till halsband och armband.

Brasiliansk Onyx till hängsmycken, halsband, örhängen och nyckelringar.

Silvertråd och **silverplåt** i olika former och dimensioner.

Rundböjtänger för trådarbeten.

Halsbandslås i olika utförande 1—5 rader.

Sadelgjord såväl mönstrad som enfärgad i 22 färger.

Väskhandtag i pärlbambu och rotting.

Pappstommar och **Silkebast** för bastflätning.

Skin och **läder** för alla ändamål.

Arbetsatser i rikhaltig sortering.

Begär prislista och prover.

Vi sända gärna påseendesändningar på öppet köp.

Firma SUNE ENGLUND Örebro

Klostergatan 18
Box 266

Tel. 019/12 09 14 - 12 10 95